

Viljeinriktning Regional fysisk plan Halland – tidsram, tematiska områden och geografisk kontext

I viljeinriktningen följer en beskrivning av de tematiska områden som den regionala fysiska planen för Halland ska hantera, tidshorisont som planen ska sikta mot samt en redogörelse för planens geografiska kontext. Utformningen av områdena har skett utifrån kommunernas översiktsplaner, regionala mål och den regionala utvecklingsstrategins vision: *Halland - bästa livsplatsen 2035*, samverkansmöten samt nationella riktlinjer. Det kommunala perspektivet ska vara en utgångspunkt som genomgående ska vara väl integrerat i arbetet med framtagandet av Regional fysisk plan Halland.

Tidshorisont 2050

Tidshorisont för Regional fysisk plan Halland är år 2050. Det gör att planen kommer att kunna takta väl in i det strategiska arbete som sker på kommunal, regional, nationell såväl som internationell nivå. Utgångspunkt för Regional fysisk plan Halland är de kommunala översiktsplanerna som i dagsläget sträcker sig till år 2050. En tidshorisont mot år 2050 gör att planen har den långsiktighet som krävs för att kunna bidra till att det långsiktiga behovet av bostäder kan tillgodoses samt att minska länets klimatpåverkan och dess effekter. Planen ska bidra till Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling och EU:s mål för att uppnå klimatneutralitet 2050 i linje med åtaganden enligt Parisavtalet. Regional fysisk plan ska på så sätt hantera frågor med långa tidshorisonter som till exempel större infrastruktursatsningar och miljömål men också titta på de olika tematiska områdena på kort, medellång och lång sikt. Regional fysisk plan ska aktualitetsprövas en gång per mandatperiod för att säkerställa att innehållet är aktuellt. Om planen bedöms vara inaktuell så kan planen revideras eller beslut tas om att ta fram en ny.

Tematiska områden Regional fysisk plan Halland

Genom en regional fysisk plan ska den kommunala- och regionala nivån komplettera varandra och bidra till den gemensamma utvecklingen i Halland.

Utifrån kommunala- och regionala mål, samverkansmöten samt nationella riktlinjer kommer följande tre tematiska områden hanteras i den regionala fysiska planen:

- **En flerkärnig region med attraktiva och hållbara livsmiljöer**
- **En tillgänglig, inkluderande och sammanhållen region**
- **En resiliert och robust region**

De föreslagna områdena:

- har en stark koppling till kommunernas översiktsplaner, regionala och nationella mål och bidrar till agenda 2030 och de globala målen
- täcker in de frågor och utmaningar som framförts i de kommunala och regionala samverkansmötena
- hanterar de sakfrågor som Boverket anser en regional fysisk plan bör adressera.

- är tillräckligt avgränsade från varandra för att utgöra en meningsfull indelning av arbetet.
- är beroende av varandra och bör därför behandlas utifrån ett helhetsperspektiv. I framtagningsarbetet blir det därför viktigt att beskriva hur de olika områdena påverkar varandra och hur de sammantaget kan bidra till de regionala målsättningarna.

Utgångspunkter för de tematiska områdena

Den regionala fysiska planen grundas i de halländska kommunernas översiktsplaner, Regional utvecklingsstrategi (RUS) för Halland. I den regionala utvecklingsstrategin för Halland, som är ett gemensamt och övergripande styrdokument för Halland, anges visionen *Halland – bästa livsplatsen 2035*. Visionen ska uppnås på ett sätt som är miljömässigt, socialt och ekonomiskt hållbart.

Vid utformningen av de tematiska områdena för arbetet med den regionala fysiska planen, har hänsyn tagits till vilka frågor Boverket pekar ut. Boverket tydliggör att den regionala planeringen bör omfatta mellankommunala, regionala och mellanregionala intressen samt att planen ska visa på strukturella förhållande inom regionen.

De tematiska områdena har en central utgångspunkt i arbetet med Agenda 2030 och de globala målen. Sedan den 1 januari 2020 är barnkonventionen svensk lag i Sverige. Detta är utgångspunkter som kommer att vidareutvecklas genom den strategiska hållbarhetsbeskrivningen som ska integreras i planens framtagande.

Hösten 2022 och början av 2023 har processen varit i en uppstartsfas. Samverkansmötena har resulterat i många olika förslag på sakfrågor och samhällsutmaningar som planen kan adressera. Många av de inspelen har sammanställts, kategoriserats och vägts in i de temaområden som föreslås.

En flerkärnig region med attraktiva och hållbara livsmiljöer

Området *En flerkärnig region med attraktiva och hållbara livsmiljöer* ska skildra hur samhällsplaneringen kan bidra till att stärka Hallands position som en region med en av Sveriges mest attraktiva livsmiljöer. Goda livsvillkor ska gälla för alla. Det ska planeras för likvärdiga möjligheter till att bo, leva och verka där näringslivets olika behov behöver mötas för att utveckla Halland. Den regionala fysiska planen ska beskriva de funktionella samband och ortsstrukturer som finns och vilken påverkan det har på de regionala utvecklingsförutsättningarna och ska då belysa skillnader och likheter mellan olika delar av Halland och det halländska omlandet.

Den snabba och omfattande befolkningstillväxten i Halland skapar stora utvecklingsmöjligheter men också ett stort planeringstryck. Bostäder och fler arbetstillfällen behöver tillkomma i hela Halland och det behöver ske på ett sätt som bibehåller Hallands attraktivitet samtidigt som expansionen inte hamnar i konflikt med någon av de tre hållbarhetsdimensionerna.

En tillgänglig, inkluderande och sammanhållen region

Området *En tillgänglig, inkluderande och sammanhållen region* belyser behoven av vidareutvecklad och inkluderande tillgänglighet genom ett hållbart transportsystem och digital kommunikation för att Halland ska kunna nyttja sin position mitt i ett växande sydvästsverige. Det handlar om att skapa förutsättningar för väl utbyggd infrastruktur som möjliggör tidseffektiva resor som vidgar de tillgängliga bostads- och arbetsmarknadsområdena för invånarna i regionen. En välutbyggd kollektivtrafik främjar både tillväxt och den hållbara omställningen samtidigt som den digitala tillgängligheten är och kommer fortsatt vara av stor samhällsekonomisk betydelse.

Infrastrukturen och transportsystemet ska utformas hållbart utifrån de halländska och sydvästsvenska förutsättningarna för att denna del av Sverige fortsatt ska kunna bidra till lokal, regional, nationell och internationell utveckling. Ett regionalt perspektiv är angeläget då större infrastruktursatsningar hanteras i en nationell kontext där det är viktigt att Halland, med grannar, kan tala med en gemensam röst i diskussionerna om hur framtida infrastrukturmedel ska fördelas inom Sverige.

En resilient och robust region

Området *En resilient och robust region* främjar omställningen till en konkurrenskraftig och klimat- och miljömässigt hållbar region där energiomställning är en central del av den regionala utvecklingen. Hållbar energiproduktion och energiförsörjning är en nyckelfråga för omställningskapaciteten i regionen. Det innebär en rad olika fossilfria energislag som alla kräver särskild planeringshänsyn och ett utbyggt och robust elnät.

Klimatförändringarna gör att planeringen behöver ta hänsyn till dess effekter inom områden så som klimatanpassning och hållbart resursutnyttjande. När regionen utvecklas och befolkningen växer blir trycket på markens användning högre och befintliga resurser kommer att behöva räcka till fler. Planen ska beskriva ekosystemtjänster och biologisk mångfald i en regional kontext.

Geografisk avgränsning och kontext

Halland ligger mitt i ett växande sydvästsverige, det är det som är och har varit mest förutsättningsskapande för Hallands utveckling. Det geografiska läget innebär att de strategiska frågorna som rör Halland sträcker sig från den lokala nivån, till den regionala och mellanregionala samt till den nationella och internationella nivån.

Det finns två perspektiv som behöver beaktas gällande den regionala fysiska planens geografiska perspektiv:

1. Den geografiska avgränsningen som är kopplad till miljökonsekvensbeskrivningen.
2. De geografiska kontexter som den regionala fysiska planeringen behöver ta hänsyn till utifrån ett strategiskt perspektiv.

Geografisk avgränsning

En regional fysisk plan ska omfatta frågor som har bäring på länets fysiska miljö utifrån rådande lagstiftning och de mandat som finns att planera den fysiska miljön. Med hänsyn till detta är den rumsliga avgränsningen i miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) därför huvudsakligen Hallands länsgräns. I vissa avseenden kan dock beskrivningar av effekter

och konsekvenser bli aktuella även utanför länsgränsen om planförslaget kan förmodas leda till konsekvenser i ett vidare influensområde. Planen ska utifrån denna avgränsning fokusera på frågor av mellankommunal och mellanregional karaktär, vilket också bör återspeglas i MKB.

Geografiska kontexter

Den halländska regionala fysiska planen ska redogöra för Hallands roll i tre geografiska kontexter:

- 1. Den regionala och mellankommunala kontexten**
- 2. Den storregionala kontexten**
- 3. Den nationella och internationella kontexten**

Den regionala och mellankommunala kontexten

Halland har en tydlig flerkärnig struktur med flera jämnstora städer i relativ närhet till varandra. I varje kommun finns städer som driver på den lokala såväl som den regionala utvecklingen och mellan städerna finns ett rikt omland bestående av både orter i olika storlek och landsbygder av olika karaktär i kust såväl som inland. Mångfalden bidrar till Hallands attraktivitet genom att olika geografier stärker varandra genom att erbjuda de som bor och verkar i Halland rätt plats i relation till vad som efterfrågas.

Den geografi som hallänningarna lever och verkar i är ofta betydligt större än deras närmiljö vilket innebär att utvecklingen i en kommun ofta påverkar hela Hallands utveckling. Detta skapar behov av att beskriva vilka mellankommunala och regionala frågor som kan gynna hela Hallands utveckling.

Den storregionala kontexten

Halland är en del av flera lokala och regionala arbets-, bostads- och studiemarknader. Det är många som pendlar över kommun- och regiongräns inom, från och till Halland. För att hela Halland ska kunna växa är det viktigt att både arbetsmarknaderna inom Halland och arbetsmarknaderna i norr, söder och österut tillgängliggörs för så många som möjligt. Snabba och hållbara transporter är därför en grundförutsättning för den halländska utvecklingen. Det faktum att Halland ligger mitt mellan två nationella tillväxtmotorer och i ett funktionellt nätverk av stora och medelstora städer skapar ett behov av att beskriva, förstå och planera för hur Halland på bästa möjliga sätt kan dra nytta av sitt geografiska läge i en storregional kontext.

Den nationella och internationella kontexten

Halland är nära sammankopplat med både Göteborg i norr och Skåne i söder. Göteborg och Skåne är i sin tur kopplade mot Oslo, Köpenhamn och övriga Europa via Hamburg. Den transportkorridor som binder ihop denna geografi är en av Europas mest trafikerade, både vad gäller person- och godstransporter. Utifrån de starka funktionella kopplingarna som finns idag, och med den förväntade utvecklingen i stråket Oslo – Hamburg, finns det en stor potential för ökad tillväxt i Västra Skandinavien. Geografin måste därför stärkas funktionellt med investeringar i hållbart resande och transportinfrastruktur, attraktiva boendemiljöer samt teknisk och digital infrastruktur.